

ความตายเป็นของที่แน่นอน

หลวงปู่บุญเพ็ง กัปปโก

(เทศน์ให้คนไทยในต่างแดน)

ความตายนะเป็นของที่แน่นอน อะไรจะไปแน่นอนเหมือนความตายไม่ได้ แต่ความตายมาจากไหน ถ้าไม่มีความเกิดความตายมันก็ไม่มี ก่อนจะมีความตายก็เพราะมีความเกิดความเกิดเป็นต้นเหตุ ที่นี้พวกเราเกิดกันมาแล้ว มีชีวิตคือความเป็นอยู่กันทุกคนแล้ว ที่นี้สิ่งที่จะเป็นไปข้างหน้าก็ดังที่กล่าวมานั้นนะ คือความตาย มันเป็นของที่แน่นอน ท่านตายแน่ รู้ว่ามันตายแน่ เราก็เกิดมาแล้ว เราก็มีชีวิตอยู่แล้ว แต่ความตายเป็นของแน่นอนแล้ว

ในขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่นี้ เราควรทำอะไร เราควรหาที่พึ่งเหมือนกับที่เราสวดไปนะ ที่พึ่งอื่นของเราไม่มี พระพุทธเจ้าเป็นสรณะ พระพุทธเจ้าเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้าเราก็อำกันไปแล้ว พระธรรมก็เป็นที่พึ่งหรือว่าเป็นสรณะเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า พระอริยสงฆ์สาวกก็เป็นที่พึ่งอันประเสริฐ

ของข้าพเจ้า พระพุทธรู้ดี พระธรรมรู้ดี พระสงฆ์รู้ดี ว่าเป็นที่พึ่ง
ที่นี้เราจะพึ่งท่านโดยวิธีไหน และท่านจะมาให้เราพึ่งโดยวิธีไหน
เหมือนกับที่เราสวดไปแล้วว่าพระพุทธรู้เจ้า พระธรรมเจ้า
พระสงฆ์เจ้าเป็นสรณะเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า
พระองค์จะเดินมาให้เราพึ่งหรือยังงี้ พระธรรมจะเป็นวัตถุเดิน
มาให้เราเป็นที่พึ่งหรือยังงี้ พระอริยสงฆ์สาวกที่ท่านปรินิพพาน
ไปแล้วก็จะเดินมาให้เป็นที่พึ่งของเราหรือยังงี้ เราพากันคิด
หรือไม่ว่าเป็นที่พึ่ง เราจะพึ่งท่านโดยวิธีไหน และท่านจะให้เรา
เป็นที่พึ่งโดยวิธีไหน

พระพุทธรู้ พุทธโธนะคือพระพุทธรู้เจ้า ธัมมโมก็คือพระธรรม
สังฆโมก็คือพระสงฆ์ รัตนตรัยเจ้าทั้งสามประการนี้เป็นที่พึ่ง ที่นี้
เราจะพึ่งท่านโดยวิธีไหน ตัวตนท่านก็ไม่มี แต่ขณะนี้เราก็มี
ตัวตน เมื่อเรามีตัวตน ท่านก็จะมีตัวตนให้เราพึ่งหรือยังงี้ เรา
คิดพิจารณากันหรือไม่ **พุทฺธัง สรณัง คัจฉามิ** พระพุทธรู้เจ้าเป็น
สรณะและก็เป็นที่พึ่ง ที่นี้เรารู้ว่ากันไปแล้วนะ ก่อนจะรับศีล ก่อน
เราจะบวช หรือก่อนที่เราจะสมาทานอะไรก็ตาม จำเป็นเรา

จะต้องกล่าว จะต้องเอ่ยถึงพระพุทธ พุทธัง สรณัง คัจฉามิ อันนี้ คงจะฟังไม่ได้ ว่าท่านจะมาเป็นที่พึ่ง แล้วเราจะไปพึ่งท่านนะ จะเอาอะไรไปพึ่ง จะเอาร่างกายไปพึ่ง ท่านมีร่างกายมาให้เราเห็น หรือเปล่า ท่านก็ไม่มีร่างกายที่จะเป็นที่พึ่งนะ

ที่พึ่งของข้าพเจ้าไม่มีนอกจากพระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสังฆเจ้า ไม่ใช่เราจะพึ่งตัวของท่าน แต่สำหรับตัวของ พระองค์เอง พระองค์ก็ปรินิพพานไปนานแล้ว แม้แต่พระอริย สงฆ์สาวก ท่านก็ปรินิพพานไปหมดแล้ว เหลือแต่พระธรรม พระ ธรรมนั้นนะหมายถึงอะไร หมายถึงคำสอนของพระพุทธเจ้า นั้นนะ ท่านสอนใคร คำสอนอยู่ที่ไหน ต้นของคำสอนอยู่ที่ไหน

ในตำราท่านเขียนเอาไว้ว่า ก็เขียนแต่เป็นคำสอนนะ แต่ตัว คำสอนแท้นะ ตัวจริงของคำสอนแท้นะ แขนสอง ขาสอง หัว หนึ่ง นั้นนะ นั้นนะต้นของพระธรรม ต้นของธรรมะ ต้นของคำ สอน ก็คือกำลังนั่งกันอยู่เนี่ย เรากำลังนั่งกันอยู่ นี่เรียกว่าต้น ของพระธรรม ต้นของคำสอน ก้อนศีลก้อนธรรม ตัวศีลตัวธรรม

ก็พูดแล้วก็ได้แก่ตัวเรา หันเข้ามาก็มาอัสตาทิ อัสตโน นาโถ กัตถน
แลเป็นที่พึ่งของตน

พระพุทธเจ้าก็ตัวจริงของท่านปรินิพพานไปนานแล้ว พระ
อริยเจ้าทั้งหลายท่านก็นิพพานไปนานแล้ว พระธรรมคำสอน
ของพระพุทธเจ้านั้นนะ ก็ยังอยู่นะ ก็คือตัวเรานะ ที่นี้เราจะมา
พึ่งใครหละ ก็พระธรรมอยู่กับเรา เราจะไปอ่อนวอนเพื่อจะให้
พระพุทธเจ้าเสด็จมา อ่อนวอนให้พระสงฆ์หรือพระอริยสงฆ์ท่าน
เสด็จมา ท่านจะมาหาเรา อันนั้นมันเป็นไปไม่ได้

มี **อัสตาทิ อัสตโน นาโถ** ตนแลเป็นที่พึ่งของตน สร้าง
คุณธรรมนั้นให้เกิดขึ้น เกิดขึ้นในตน แล้วก็จะได้มาเป็นที่พึ่งของ
ตน เดียวนี้เรามาทำเพื่อเป็นที่พึ่งของตนนะ พระพุทธ ก็ได้แก่
อะไรหละ ก็ได้แก่พุทโธ พุทโธก็ได้แก่อะไร พุทโธก็ได้แก่ใจนะ
นั้นนะ พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าองค์นี้หละ องค์ที่พากันนั่งอยู่นี
หละ แต่ละองค์ๆนะ แต่ตัวจริงนั้นนะท่านปรินิพพานแล้ว เรามา
สร้างพุทธะเกิดขึ้นในตัวของตัวเองไม่ใช่หรือ

ก่อนพุทธะจะเกิดขึ้นได้นะ จะเกิดขึ้นได้โดยวิธีไหน ที่จะมา
เป็นที่พึ่งของเราได้ และเราก็จะเป็นที่พึ่ง พึ่งของตัวเองได้ ก็ควร
ทำยังไง ก็เหมือนกับเรามา นั่งอยู่นี้ นั่งก็ไม่ใช่ว่าเรานั่งอยู่เฉยๆ
นะ ลมหายใจมันก็มีนะ ถ้าไม่มีลมมันก็นั่งไม่ได้นะ ที่เรานั่งนี้ก็
เพราะเรามีลมนะ ลมนะมันออกตรงไหน แล้วมันเข้าที่ไหนออกที่
ไหน ลม ลมมันก็เข้าที่จมูก ออกมันก็ออกที่จมูก ที่เรียกว่าพระ
ธรรม หมายถึงคำสอนของพระพุทธเจ้า นั่นนะ ก็คือตัวพระ
ธรรมนะนี่นะ ไม่ใช่แค่คำสอนนะ ตัวจริงของพระธรรม
นะ มีลมนะ

ลมนะใครมาสร้างสรรค์มัน จมูกใครแต่งมันนะ แล้วลมใคร
ไปแต่งมันมาจากไหน มันมาโดยธรรมชาติ ธรรมชาติเค้า
สร้างสรรค์มาแล้วแหละ ไม่ได้แต่งยาก เราก็ไม่ได้แต่งจมูกยาก
เราก็ไม่ได้ปรุงแต่งลมยาก ที่นี้เขาก็เข้าของเขาเอง เขาก็ออกของ
เขาเอง โดยไม่ต้องไปเอาลมมาจากไหน โดยไม่ต้องไปเอาจมูก
มาจากไหน ไม่ได้ยืมจมูกของคนอื่นมาหายใจ ของของเราโดย

แท่นะ นี่ฟังเรามั้ยนี้ **อตัตahi อตัโน นาโถ** มั้ยนี้ มันฟังตนแล้ว
นะนี่ ลมหายใจเข้า ลมหายใจออก นี่มันฟังแล้วนี่

รู้ว่าเรามาฟังตนได้อย่างนี้ สิ่งที่เราจะมาฟัง ฟังได้อีกหละ
เราจะเอาอะไรเป็นที่ฟัง สิ่งที่จะเกิดขึ้นจากลม เป็นที่ฟังของ
ตนเองอีกหละ คือใครหละจะมารับรอง รับรองว่าลมเข้าลมออก
ผู้ที่รู้ลมคือใคร ผู้ที่รู้ลมนั่นนะ คืออยู่ภายในนั่นนะคือตัวใจ เรา
จะเอาใจนั้นมารับรอง มารู้ว่ามันเข้า มารู้ว่ามันออก แต่ผู้ที่เข้า
ออกเขาไม่ได้รู้เขานะ แม้แต่จมูกมันก็ไม่รู้ว่าลมเข้า แม้แต่ลมมัน
ก็ไม่ได้รู้ว่าจมูก มันไม่รู้กันทั้งนั่นนะ แต่มันเข้าของมันเองนะ ผู้ที่
รู้ณะ คือใครหละ ผู้ที่รู้นั่นนะ คือผู้ไม่มีจมูก ผู้ไม่ใช่ลม จมูกก็
ไม่ใช่ ลมก็ไม่ใช่ ไม่มีจมูก แล้วก็ไม่มีลม คือใคร ใครหละรู้อยู่
เดี๋ยวนี้ ดูซิ ใครเป็นผู้รู้ เราหาคนที่รู้นั่นนะ รู้ลมเข้านั่นนะ แล้วรู้
ลมออกนะ ต้องหาผู้นั้น มันอยู่ตรงไหนเดี๋ยวนี้ หาดูซิ

ที่ว่าจะมาเป็นที่ฟัง ที่นี้เราจะฟังอะไร ก็ฟังลม ถ้าลมหมด
ถ้าหมดลม ไฉ้เจ้าผู้ที่รู้ลมหละ จะไปฟังอะไรอีกหละ ก็ไม่มีที่ฟัง
อีกนะ ตัวเขาจริงๆเขาจะฟังอะไรกันแน่ ถ้ามั่นดูซิ ฟังพระพุทฺธ

ก็พระพุทธอยู่ที่ไหน พึ่งพระธรรม พระธรรมก็ที่ไหน พึ่งพระสงฆ์
ก็พระสงฆ์อยู่ที่ไหน ก็ถามมันดูซิ เรานั้นแหละทำให้สมบุรณ์หรือ
ยัง พุทธัง สรณัง คัจฉามิ มันสมบุรณ์หรือยัง เราจะพยายามที่จะ
ยังพุทธโธนั้นให้เกิดขึ้น ก็เกิดขึ้นก็เกิดขึ้นในตัวเองนั่นนะ ที่มัน
เกิดขึ้นก็เรียกว่าพระธรรม ก็พระธรรม เมื่อมีพระธรรม รู้พระ
ธรรมนะ ก็พระสงฆ์หละ พระสงฆ์ก็เป็นผู้ปฏิบัติตามพระ
ธรรมนะหละ นั้น พระพุทธก็ดี พระธรรมก็ดี พระสงฆ์ก็ดี ก็มา
รวมอยู่ใจของเราอันเดียว ตกลงก็คือใจนั้นนะเป็นพระพุทธ
ตกลงก็คือใจนะเป็นพระธรรม ตกลงคือใจนะเป็นพระสงฆ์
พุทธ ธรรม สงฆ์ ก็เลยมาอยู่ที่ใจ

ทีนี้เมื่อเรามาทราบว่า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์มาอยู่ที่
ใจนี้ เราจะทำอย่างไร ท่านทั้งสามนี้หละ จะเกิดมาเพื่อครองจิต
ของเรา เพื่อประทับจิตของเรา เราจะเอาจิตของเรานั้นนะมา
รับรอง เพื่อจะให้ท่านทั้งสามมาประทับ เราควรทำอย่างไรหละ
ก่อนที่จะให้ท่านมาประทับ เพื่ออะไร ถ้าท่านทั้งสามเป็นที่พึ่ง
ไม่ได้ ในข้างหน้า ในปรโลกเบื้องหน้า ทีนี้เราจะเอามารับรอง

ท่านทำไม แม้กระทั่งถึงเราจะมาทำบุญสุนทาน แม้แต่เราจะมา
สมาทานศีล แม้แต่เราจะมาเจริญสวดพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆ
คุณ ถ้าเราไม่ถือว่าท่านฟังได้ เราก็คงไม่ทำ และเราก็จึงพากัน
ทำ ก็เพราะว่าเราฟังท่านได้ ท่านฟังภายใน ไม่ใช่ฟังภายนอก
เราต้องทำความเข้าใจนะ

ของนอกนั้นมันเป็นวัตถุนะ คำเรียกว่า **อามิสสุข** มันสุขอิง
อามิส เหมือนกับเราทำกันอยู่ เหมือนกับเรานั่งกันอยู่ นี่ก็อิง
อามิส อิงวัตถุ ที่นั่ง ที่หลับ ที่นอน ที่อยู่ ที่กิน นี่เรียกว่าอามิสสุข
คือสุขอิงอามิส สุขที่ไม่อิงอามิสนะ สุขที่เราจะเอาไปได้นะ สุขที่
เราจะเอาไปด้วย เรียกว่า **นิรามิสสุข** สุขไม่เกี่ยวกับวัตถุ ได้แก่
สุขใจเฉพา คือสุขล้วนๆ ไม่มีวัตถุอันใดเจือปน เมื่อใจมันเป็น
สุขหละ มันไม่ได้กลัวอะไร ตายมันก็ได้กลัวหละ อะไรมันก็
ไม่ได้กลัวหละ เพราะมันสุขแล้ว ก็ปรโลกมันก็ต้องหวังได้สิ ก็
เพราะจิตของเรามันเป็นสุขนะ

สุขก็เนื่องมาจากไหนหละ ก็เนื่องมาจากภาวนา ภาวนาก็
เนื่องมาจากไหน เนื่องมาจากเราสะสม สะสมเอาซึ่งพระพุท

สะสมเอาซึ่งพระธรรม สะสมเอาซึ่งพระสงฆ์ แล้วก็มารวมมา
เป็นอันเดียวกัน ก็อยู่ภายในหัวใจ ใจนั้นก็เลยเป็นสุขเพราะ
อำนาจพระพุทธ เพราะอำนาจพระธรรม เพราะอำนาจพระสงฆ์
ก็เรียก**พระไตรสรณคมณ์** ใจมันก็มีคมนะสิที่นี้ มีใจมันมีสอง
คม เหวี่ยงหน้าเหวี่ยงหลัง ชำระกิเลส ตัดกิเลสได้ ตัดได้อย่าง
สบายที่นี้ ก็เพราะมันคม ที่นี้เราก็มียั่วแต่ว่าเฉยๆ ไตรสรณคมณ์ฯ
ไม่รู้ว่ามันคมขนาดไหน ว่ามันคมอย่างไร เราก็มียั่วแต่เพียงว่า แต่
ว่าความเป็นจริงนั้นนะ มันคมขนาดไหน แล้วจะเอาไปทำไม ไตร
สรณคมณ์นะ แล้วเป็นที่พึ่งก็ไปพึ่งยังงี้ เราก็มียั่วไม่ได้เข้าใจ ก็มี
แต่เขาว่า

เมื่อเป็นอย่างนั้นนะ ที่นี้เราทำใจของเรานั้นนะ ให้เป็นที่พึ่ง
ของตนเองด้วยสรณะทั้งสามประการนี้ คือพระพุทธ พระธรรม
พระสงฆ์ กลืนเข้าไปสินะ กลืนเข้าไปไว้ข้างในนั้น อย่าปล่อย
ออกไปข้างนอกสิ ให้ทวนกระแสเข้าข้างใน อย่าไปตามกระแส
ของโลก กระแสของโลกมันมีที่สิ้นสุดที่ไหนหละ มันไปสิ้นสุดที่
ไหน

กระแสของโลก แม้แต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า
นับตั้งแต่พระองค์ได้รับการพยากรณ์มาจากพระที่ปึงกร ที่
พระองค์ไปหาพระพุทธเจ้าในสมัยนั้น แล้ว**พระที่ปึงกร**นะ
พยากรณ์ให้พระพุทธเจ้าว่าจะได้ตรัสรู้ข้างหน้า จากนั้นมา มันก็
อสงไขยหละ มันสี่อสงไขย กำไรแสนมหากัปปีนะ ไม่ใช่ว่า
พยากรณ์แล้วปีนี้ แล้วปีหน้าก็จะได้ตรัสรู้ มันไม่ใช่สิ คิดดูซิ การ
มาของพระองค์นะ มาเท่าไร เกิดแล้วก็ไม่รู้ว่าจะเกิดเท่าไร ที่มัน
น้อยเมื่อไหร่หละ ไม่ใช่บ่อยนะที่พระองค์ได้เสวยพระชาติ ความ
ทุกข์ก็อยู่กับพระองค์

แม้แต่พระองค์มาสร้างบารมีหละ อ่านดูมัยหละในสิบชาติ
เรียกว่า**ทศชาติ** เอ้า ชาติไหนเป็นสุข ได้อ่านหรือยัง ดูหรือยัง
ชาติไหนเป็นสุข ไม่มี ไ้ไปตั้งแต่เวสสันดรขาดกไปหละ ไม่มีเป็น
สุข ขึ้นต้นมาตั้งแต่เตมียไ้ ก็ไม่ยากเป็นพระราชาหะ แสดง
เป็นไ้ ก็จนเขาจะเอาไปฝังทิ้ง หรือว่ามโหสถบัณฑิตหรือว่า
สุวรรณสามอย่างเนี้ย ก็ล้วนแต่ว่าชาติที่สร้างบารมีหะ แต่ชาติ
ไหนหละที่เป็นสุขในสิบชาติ ไม่มีหะ มีแต่เป็นทุกข์ทั้งนั้น แต่

พระองค์ทำไมถึงทนทำมาได้ จนถึงว่าเป็นเมตตาบารมี อุเบกขา
บารมี เป็นสัจจะบารมี อธิษฐานบารมี วิริยะบารมี เป็นทาน
บารมี ศีลบารมี สมบูรณ์มาได้ยังไง ทั้งที่เป็นทุกข์อยู่มหาศาล

ถ้าเราอ่านแล้วมีแต่ทุกข์ แต่พระองค์ก็ยังฝ่าฟันมาได้
พระองค์ท่องเที่ยวมา ตามมาๆ ก็ตามจิตของตัวเองนั่นแหละ
นั่นมันมาเกิดตรงไหน ให้มันเป็นยังไง เรื่องราวมันเป็นยังไง เรื่อง
เวสสันดรชาดก พระองค์ก็ไม่ได้ไปเขียนเอง ไม่รู้ว่าถึงกันมา
เท่าไรแล้ว ตั้งแต่เป็นเวสสันดรมาจนมาถึงเป็นสิทธัตถะนี่ ถึง
กันมาเท่าไร

แต่พระองค์นั้นนะ มานั่งขัดบัลลังก์ ขัดสมาธิ นั่งบัลลังก์
ขัดสมาธิที่ใต้ต้นมหาโพธิ์ จิตของพระองค์มากำหนดอานาปาน
สติ แล้วก็เกิดความสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิ ก็เกิดปัญญาญาณทั้ง
สามขึ้น คือ**บุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ อาสว
ขยักญาณ** ก็ญาณในเบื้องต้นนะ นั่นนะก็ทำให้พระองค์เห็น
ชาติของตัวเองที่เรียกว่า บุพเพนิวาสานุสติญาณ รู้ชาติของ
ตัวเองได้ ตั้งแต่ตัวเองที่ได้ตรัสรู้แน่ละ ย้อนคืนไปถึงตัวเองที่

ได้รับพยากรณ์มาจากพระพุทธเจ้าที่ปึงกร แล้วหลังจากนั้นก็
ตามมาๆ จนมาถึงบัดนี้ละ ถึงชาติสิทธัตถะราชกุมาร แล้วก็จึง
ได้มาเจอ แล้วก็จะได้รู้ว่าตัวเองมาเป็นมาอย่างไร พระองค์ก็ยิ่งรู้ ที่
ท่านรู้ รู้โดยวิธีไหน

อย่างเวสสันดรชาดก ก็เป็นนิมิตเครื่องหมายนั้นแหละบอก
นิมิตเป็นนั้น เป็นนั้นๆ อันนั้นชื่ออย่างนั้น ตัวของตัวเองก็ชื่อ
อย่างนั้น ก็เป็นนิมิตขึ้นมาบอก ก็ว่านิมิตไม่ดี พระพุทธเจ้าเอา
นิมิตมาใช้ทำไม มโหสถบัณฑิต ก็พระพุทธเจ้าเอานิมิตมาใช้
อะไรก็เป็นนิมิตทั้งนั้น จะว่านิมิตไม่ดีอย่างไร ที่ว่า
บุพเพนิวาสานุสติญาณ ก็รู้ระลึกชาติได้ เราก็ยังเอามาใช้ได้ ใน
เวสสันดรชาดก ก็เพราะพระองค์ระลึกชาติได้ ก็เป็นนิมิต
เครื่องหมายบอกพระองค์ นั้นนะพระองค์มาตามทัน แล้วก็เลยรู้
ย้อนหลัง รู้เรื่องอดีตที่มันเป็นมาอย่างไร พระองค์ก็เลยจะทบทวน
มา แม้แต่ตัวเองไปมีกรรมมีเวรกับใคร ไปทำอะไรมาพระองค์ก็
ทรงทราบ

จนเข้าจุตูปาตญาณ ญาณที่สอง ก็รู้จักกรรมของสัตว์
สัตว์มันทำกรรมยังไงมันก็ต้องเป็นไปอย่างนั้น ทำชั่วก็ได้ชั่ว ทำ
ดีก็ได้ดี มันก็เนื่องมาจากกรรมเวร พระองค์ก็มารู้จิตใจของสัตว์ก็
เนื่องมาจากกรรม แม้แต่พระองค์ก็เนื่องมาจากกรรม ก็สร้าง
กรรมมาสร้างเวรมาเช่นเดียวกัน ที่นี้กรรมเหล่านี้มันมาจากไหน
ที่นี้ ท่านก็มาค้นหาต้นกรรม ค้นหาเหตุ เหตุของกรรมมันอยู่ที่
ไหน เหตุของกรรมพระพุทธเจ้าก็ไม่ได้ไปหาอะไรที่อื่นอีก ก็หาใน
อาสวกิเลส ก็คือกิเลสนั้นแหละมันเป็นต้นเหตุ

ก็เหมือนพวกเราทุกวันนี้แหละ เราก็ทำมาหากินอยู่นี้ก็เพราะ
อะไร ก็เพราะกิเลส ความโลภบ้าง ความโกรธบ้าง ความหลง
บ้าง ก็มีธรรมดาอย่างนี้ ท่านก็ทำมาอย่างนั้นแหละ ที่นี้ท่านก็มา
สืบสาวเรื่องราวว่ากิเลสพวกนี้มันอยู่ตรงไหน กิเลสคือความโลภ
กิเลสคือความโกรธ กิเลสคือความหลง กิเลสคืออวิชชา กิเลสคือ
ตัณหา กิเลสคือมานะ กิเลสคือทิฐิ กิเลสคือกรรมคือเวร อยู่
ตรงไหน มันมาจากไหน ท่านก็มาค้นหาสิ ค้นก็ไม่ได้อยู่ไกลสินี

ค้นเข้าไปจริงๆ อ้าว! มันอยู่ที่หน้าอกเรานี่ มันอยู่ที่ท่ามกลาง
หน้าอกเรานี่ ในพระอุระ มันอยู่ตรงนี้

พระองค์ก็มาค้นคิดพิจารณาอยู่นี้สิ ใช้ปัญญาญาณของ
พระองค์นะเข้าไปกำจัด ก็ใช้ปัญญาญาณของพระองค์เข้าไป
กำจัด พอกำจัดแล้ว พวกอัสวกิเลสทั้งหลายนะ มันก็ขาด
สะบั้นหั่นแหลกออกมา พอขาดสะบั้นหั่นแหลกออกมา นั่นแหละ
ตอนที่พระองค์สะดุ้งมาร หรือว่าตอนที่พระองค์ได้**มารวิชัย**นะ
ได้ชัยชนะมาร เรียกว่าสะดุ้งมาร มือสะดุ้งออกมาอย่างนี้
ออกมาวางที่หัวเข่า นั่น เขาก็เลยเรียกว่าสะดุ้งมาร แต่แท้ที่จริงก็
คือ**มารวิชัย** ได้ชัยชนะมาร มือท่านก็เลยออกมา เท่านั้นแหละ

นั่นท่านก็เลยได้ตรัสรู้ ตรัสรู้เป็นอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ
ก็ได้ธรรมของจริงขึ้นมา ๔ อย่าง ธรรมของจริง ๔ อย่างก็คือ
อะไรแหละ ก็พากันท่องได้แล้วนี่ คือ **ทุกข สมุทัย นิโรธ มรรค**
นั่นแหละ สัจจ์ของจริง ๔ อย่าง ก็เลยได้ประกาศตนว่าเป็นสัมมา
สัมพุทธะ เราตรัสรู้เองโดยชอบ นี่

นี่เรื่องของพระพุทธเจ้า ที่ท่านได้เป็นพระพุทธเจ้า เป็นแบบ
นั้นนะ ที่นี้ส่วนพระพุทธเจ้าของพระอริยเจ้า ก็ไม่ได้เป็นเหมือน
อย่างท่าน เพราะว่าท่านจบแล้ว ท่านก็มองหาอุปนิสัยบุคคลผู้
พอที่จะสอนได้ก็รู้แล้ว รู้แล้วก็ไปสอน ไปสอนแล้วก็ได้ทันที นั่น
เรียกว่าสาวกภูมิ พุทธภูมินะมันยาก กว่าจะได้สำเร็จ ที่นี้พวก
เรานะ เมื่อได้ทราบซึ่งถึงวิธีการขององค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า ที่พระองค์เสียสละชีวิตของพระองค์เพื่อพวกเราอย่าง
นั้นแล้ว แล้วท่านก็ให้แนวทางแห่งการกระทำไว้แล้ว สมควรหรือ
เราจะเป็นคนประมาท สมควรหรือเราจะเป็นผู้ประมาท
ประมาททำไม

พระองค์ก็บอกว่ามันเป็นของของพวกเธอนะ ตอนที่จะ
ปรีณิพพานก็ยังสั่งพระอานนท์เอาไว้ ธรรมวินัยของเราได้บอก
เอาไว้แล้วนะ ธรรมวินัยของเราได้ตั้งเอาไว้แล้วนะ ธรรมวินัยของ
เรานั้นนะเป็นใหญ่นะ ให้พากันรักษาพระธรรมวินัยนะอานนท์
ถึงตถาคตจะล่วงไป ก็พระธรรมวินัยยังอยู่ ธรรมวินัยนั้นตถาคต
ไม่ได้เอาไปด้วย ให้ถือเป็นแบบฉบับเป็นหนทางสำหรับที่จะ

ดำเนินเข้าไปสู่ความพ้นทุกข์ พระองค์ก็บอกเอาไว้แล้ว ก็บอกไว้จนกระทั่งถึงพวกเรานี้แหละ

เมื่อรู้ว่าท่านบอกมาแหละ ทีนี้เราจะทำยังไง จะไม่ทำตามท่านบ้างหรือ จะไม่สงสารจิตของตัวเองบ้างหรือ เกิดมาแล้วนะ ที่มันเกิดมามันมาจากไหนยังไม่วู้นะ ที่มันมานะ มาเป็นคนอยู่เดี๋ยวนี้แหละ มันมาจากไหน ใครไปอาราธนามันมา เราได้เชื่อเชิญมาหรือเปล่า เราก็มาด้วยความหลง ถึงมาอยู่ก็อยู่ด้วยความหลง ก็อยู่เป็นมนุษย์นั่นแหละ ก็เป็นหญิงเป็นชายนะ ก็อยู่ด้วยความหลง ทีนี้เมื่อมันออกจากร่างนี้แหละ ที่ว่าตายนะ เกิดมาแล้วก็มีตายเป็นที่สุด เมื่อมันออกจากร่างนี้แหละตายแล้ว แล้วมันจะไปไหนอีก คิดกันแล้วหรือยัง

แล้วที่ฟังของเรามันเพียบพร้อมหรือยัง ถ้ามั่นหน้าพอยชิ มัวแต่จะไปเมาอยู่อย่างอื่นมันไม่ได้นะ มันไม่ทันมันนะ ถ้ามั่นดูชีก่อนจะถามมันได้ จะถามแบบไหนแหละ อยู่ๆจะไปถามมันเลย มันจะตอบยังไงล่ะ มันจะเอาความจริงมาตอบหรือ ถ้าเราไม่ตั้งหลักปักฐานให้มันมั่นคงเสียก่อนแล้วเราก็ถามอะไรไม่ได้เรื่อง

ถามมันก็ตอบสะเปะสะปะไปตามภาษามันนะ ว่ามีที่พึงหรือยัง
มันก็มีแล้ว มีอยู่ไหน ก็มีอยู่ในนี้ เดียวมันก็วิ่งหนี หาความสุข
ไม่ได้ เดียวมันก็หลอกตัวเอง มันหลอกตัวเองนะนั่น ถ้าเราถาม
มันนะ ก่อนจะถามเอาความเป็นจริงกับเขานั้นนะ ตั้งหลักปัก
ฐานให้มันมั่นคง ยังศีล ยังสมาธิให้มันมั่นคง

สมาธินี้อย่าไปทิ้ง **ศีล สมาธิ ปัญญา**อย่าไปทิ้ง จะปฏิบัติ
ธรรมอะไรก็ตาม อย่าเอาไปทิ้ง ยึดเอาเป็นหลักซะ เอาให้มันสงบ
เถอะ เอาให้มันตั้งมั่นเถอะ ตั้งหลังปักฐานเอาไว้เถอะ ตั้งเอาไว้
ข้างในนี้ อะไรจะพาให้มันไปตั้งหละ ก็เบื่องตันก็คือลมนั่นหละ
พระพุทธเจ้าก็อาศัยลมนะหละครั้งแรกที่ว่า**อานาปานสติ** ตั้งไว้
ที่ปลายนาสิก ก็ปลายจมูกนั่นหละ ปลายนาสิก แล้วก็หายใจ
เข้าไป ก็ไปถึงทรวงอก ก็คงจะปอดนั่นนะ หายใจเข้าไปมันก็ไปสู
ปอด ออกจากปอดมันก็ไปปลายจมูก ออกจากปลายจมูกมันก็
กลับคืนเข้าไปหาปอด ออกจากปอดมันก็ไปปลายจมูก

ท่านก็เดินอยู่เพียงแค่นี้ เดินจงกรมนะ ที่นี้เราเดินจงกรม
ยังงี้ก็ไม่วู้นะ พระพุทธเจ้าเดินจงกรมอยู่แค่นี้ละ เลยได้ปัญญา

๓ ได้ญาณทั้ง ๓ ขึ้น ก็ได้เพราะการเดินจงกรมนี้แหละ เดินจาก
ปลายจมูกนี้ แล้วก็ลงไปหาท่ามกลางหน้าอกนี้ หาปอดนี้ ย้อน
มานะ นี่เดินธุดงค์ ท่านไม่ได้ไปเดินไกล ไม่ได้ไปเดินให้มันเมื่อย
นั่งเดินเนี่ยแหละ แล้วของดีทำไมถึงเกิดขึ้น ของดีเกิดจาก
พระพุทธรูปเจ้า เกิดเพียงแค่นี้แหละ ทำเพียงแค่นี้แหละ พระองค์ไปไหว้
พระสวามณต์ที่ไหน พระองค์ไปเจริญพระพุทธรูปที่ไหน
พระองค์ไปทำวัตรที่ไหน แม้แต่พระอริยสงฆ์สาวกที่สำเร็จไป
แล้วนะท่านไปทำวัตรที่ไหน

อย่างพระปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ก็พระองค์ตามเสด็จไปโปรด ก็
ยังไม่ได้ทำวัตรเช้าวัตรอะไรเป็นนะ หลังจากนั้นก็พระยสะ ก็หนี
ออกจากปราสาท หนีมาด้วยความเร่าร้อน โดยไม่รู้ว่าจะไปไหน
แต่ก็บังเอิญมาถึงพระพุทธรูปเจ้า แล้วก็บ่นมาว่า ที่นี้วุ่นวายหนอ
ที่นี่ขัดข้องหนอ พระพุทธรูปเจ้าก็ได้ยินอย่างนั้น ก็บอกว่า "ที่นี่ไม่
ขัดข้อง ที่นี้ไม่วุ่นวาย ท่านลงมาที่นี่เถิด" ก็จึงงอแงยกหนึ่ง เอ๊ะ
ใครมาพูดอยู่ตรงนี้ แล้วก็จึงเดินเข้ามามานะ ก็จึงมาเห็นมหาบุรุษ
นั่งอยู่ แล้วก็ถอดรองเท้าเอาไว้ แล้วก็ไปนั่งที่ควรส่วนข้างหนึ่ง

พระพุทธเจ้าก็รู้แล้ว ก็เข้ามาหาพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็
แสดงธรรมเทศนา **อนุปฺพฬิกถา** และ**อริยสัจ ๔** ก็เทศน์เท่านั้น
หละ พอบพระธรรมเทศนา เค้า ได้พระโสดาบันแล้ว พ่อ
ตามมาทีหลัง เห็นลูกชายนั่งอยู่ข้างหลังพ่อ ก็เข้าไปหา
พระพุทธเจ้าก็แสดงธรรมอันเดียวกันนะหละ อนุปฺพฬิกถา ๕ กับ
อริยสัจ ๔ ให้กับเศรษฐีผู้เป็นบิดาฟัง เศรษฐีก็ได้โสดาบัน ผู้เป็น
พ่อ แต่ผู้เป็นลูกนะ พระยสะอยู่ข้างหลัง ได้สำเร็จพระอรหันต์
แล้ว เนอะ!

ทีนี้ไปสวดอะไรที่ไหนหละทีนี้ ไปเจริญพุทธมนต์ที่ไหนมา
แล้วจึงได้ง่าย นั่น นั่นผู้ที่สำเร็จก็ไม่ได้มีอะไร วัดก็ยังไม่ใน
สมัยนั้น ก่อนที่พระพุทธเจ้าจะไปบวชตรงไหน ว่ามีพระองค์ใด
องค์หนึ่งเป็นครูบาอาจารย์ องค์ใดองค์หนึ่งตั้งวัดไว้ สร้างวัดไว้
แล้ว แล้วพระองค์เสด็จไปประทับอยู่ที่วัดนั้น แล้วก็มีพระสงฆ์
มาฟังเทศน์ให้สำเร็จเป็นอรหันต์ มันไม่มีนะ อันดับแรก ไม่มี! ก็
มีแต่ว่าสำเร็จแล้วไล่หนี ไล่หนีไปเลยนั่น ที่ไล่หนีก็เพราะอะไร
หละ รับรองแล้วว่ามันไม่สึก ก็เพราะสำเร็จแล้วจะไปสึกได้ยังไง

สีกงสีกาจะมาล่อ ก็ล่อยังไง มันตายแล้ว สิ่งเหล่านั้นไม่มี กิเลส
ไม่มี มันจะไปสืบพันธุ์อะไรได้หละ มันไม่มีเครื่องสืบพันธุ์แล้ว
เพราะกิเลสมันหมด

นั่นหละท่านจึงไล่หนีไปที่ละองค์ องค์นี้ไปทางนี้ องค์นี้ไป
ทางนี้ องค์ไปทางนี้ ไม่ให้ไปซ้ำกัน ให้ไปประกาศพระศาสนา พอ
อยู่มาสมควร ก็วันเพ็ญเดือน ๓ ก็ได้พระอรหันต์ ๑๒๕๐ ก็เลย
บันดาลไปโน่น โดยไม่ต้องนัดหมาย โดยไม่ต้องได้บอก แล้วก็ไป
ประชุมกันโน่น สวนเวฬุวัน สวนไม้ไผ่ สวนพระพิมพิสารที่ถวายเป็น
พระพุทธเจ้า นั่น ก็ไปกันเอง ก่อนที่ได้โน้นนะ พระองค์ก็ไป
ทรมานพวกขฤิณ ๓ พี่น้อง มีแต่คนโหดร้ายทั้งนั้นนะ ไม่ใช่ว่า
สร้างวัดไว้ก่อนนะ แต่ยังเอามาเป็นพระอรหันต์ได้ นั่น!

พระพุทธเจ้าต้องสอนให้รวดเร็ว จะไปสอนช้าก็ไม่ได้
เสียเวลาเสีย อายุมันสั้น เดี่ยวจะไม่ได้บริษั้ทมาก จะรื้อขนสัตว์
ถอนขนสัตว์ไม่ทัน ต้องรีบ รีบเอาๆ ขนาดนั้นก็ยังไม่พออยู่นะ
ยังเหลือตกค้างมาจนถึงทุกวันนี้เห็นมั้ย สมัยนั้นถ้าเราเชื่อท่าน
มันก็ไปกันแล้วหละนี่ มันไม่เชื่อ มันยังดื้อ มันยังเล็ดลอดออกมา

อยู่ที่นี่ ถ้าไปเชื่อท่านในสมัยนั้นนะ คิดว่าคงไปแล้วแหละ ก็เพราะ
ความดีของตัวเองนั้นแหละ มันไม่รับฟังท่าน ถ้าไม่ฟังก็ไม่ใช่ไร
ผ่านมาแล้วก็ไม่ใช่ไร ไม่ได้เป็นมาแล้ว

ทีนี้เราก็พากันรู้แล้วสินี แล้วก็ตกมาต่างถิ่นอีกแล้ว ตกมา
ต่างถิ่นนะ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์จะมีหรือไม่
พระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสังฆเจ้าไม่ได้เลือกที่ ไม่ได้เลือก
ชาติ วรรณะ ไม่ได้เลือกเพศ จะเพศหญิงก็ตาม เพศชายก็ตาม
จะหนุ่มก็ตาม จะเด็กก็ตาม พระพุทธเจ้า พระธรรมเจ้า พระสังฆ
เจ้าไม่ได้เลือก ข้อสำคัญว่าทำได้ ได้กันทั้งนั้น ไม่มีการอคติ และ
ก็ไม่มีกำลำเอียง ใครทำได้ก็ทำได้ ใครทำได้ก็คนนั้นแหละได้ ไม่
ว่าขณะไหน จะเป็นพระสงฆ์ คณะธรรมยุติหรือ จะเป็นคณสงฆ์
มหานิกายหรือ ไม่จำเป็น คือเป็นไปได้ ถ้าได้เท่านั้น ถ้าละกิเลสได้
เท่านั้น มันไม่ได้เลือก จะเป็นผู้หญิงหรือ ก็ผู้หญิงละกิเลสได้
แหละ ก็จะเป็นอรหันต์ไม่ได้เชียวหรือ ก็พระอัสสัมชัญไม่มีกิเลสมันก็
เป็นพระอรหันต์ได้

ฉะนั้นคำพูดของพระพุทธเจ้าหรือว่าพระธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้าจึงไม่ลำเอียง จึงไม่มีการยกเว้นใคร ถ้าใครทำได้ถือ
ว่าได้ทั้งนั้น นี่แหละมันยังเหลืออยู่พวกเรานี้แหละ มันจึงทุกข์จึง
ยากจึงลำบาก โอ้ย ทำมาหาอยู่หากิน ไกลแสนไกลขนาดไหนก็
ยังอุตส่าห์พยายามดิ้นรนมา ที่ว่ามาได้ก็ว่าตัวเองดีก็ไม่ใช่ซะ
อย่าเข้าใจว่าดีนะ มันก็มาด้วยความทุกข์ทั้งนั้นนะ มาแล้วก็อยู่
ด้วยความทุกข์ทั้งนั้นนะ ก่อนที่จะพ้นทุกข์นี้ก็ไม่ใช่ง่ายนะ
พิจารณาให้ดีนะ อย่าประมาทนะ

คนเราที่จะได้พ้นทุกข์มันไม่ใช่ง่าย แต่ว่าอาศัยว่าบุญญา
บารมีชนิดหนึ่งส่งเสริมให้เรา มา พอให้พ้นจากอันตรายมาได้
พ้นทุกข์พ้นยากจากสถานที่นั้นมา แล้วมาเอาสมบัติข้างหน้า
สมบัติข้างหน้านั้นรอเราอยู่ตรงนี้ ที่เกิดของเรามันเป็นที่นี่หนึ่ง
สมบัติมันอยู่ที่หนึ่ง อย่างนี้มันก็มี ก็เทียบแล้วก็เหมือนกับพวก
เรานั้นนะ ที่เกิดของเราอยู่โน่น แต่สมบัติของเรามันอยู่ที่นี่ ก็ตาม
สมบัติมา เมื่อตามสมบัติมาแล้วก็ได้สมบัติตามสมควรแก่กาล
ตามฐานะของความเป็นมนุษย์ แต่สำหรับที่พึง ที่พึงข้างโน้นะ ก็

ให้มันมีบ้างสิ ที่พึ่งข้างนอกก็พอทำเนาหละ พอได้อาศัยหละ พึ่งข้างในนี้ **อตฺตาทิ อตฺโน นาโถ** ตนแลเป็นที่พึ่งของตน

เมื่อเราเข้าถึงไตรสรณคมณ์เมื่อไหร่ เราก็ถึงเมื่อนั้นนะ เราก็พึ่งตนได้เมื่อนั้น ศาสนาพุทธเราให้พึ่งตนนะ ท่านไม่ให้เป็นชาวเกาะนะ ไม่ให้เป็นคนชาวเกาะนะ พระองค์ให้เป็นอิสระ ให้เป็นผู้มีอิสระคือพึ่งตนได้ เมื่อพึ่งตนแล้วจะไปไหนก็ไปสิ คำว่าไปร้ายไม่มี มีแต่ไปดีทั้งนั้น นี่หละคำสอนของพระพุทธเจ้า คุณค่าของพระพุทธเจ้า คุณค่าของศาสนาของเรา ไม่ให้ไปพึ่งพระเจ้าองค์นั้น ไม่ให้ไปพึ่งพระเจ้าองค์นี้ ให้พึ่งตัวเอง **พุทฺธัง สรณัง คัจฉามิ** พระพุทธเจ้าเป็นสรณะและก็เป็นที่พักของเรา ธรรมัง สังฆัง ก็มารวมอยู่ที่เดียว พอได้แล้ว กลับมาเป็น**อตฺตาทิ อตฺโน นาโถ** มองให้มันลึกนะ มองธรรมะนะอย่าไปมองตื้นๆ มองให้เข้าไปถึงแก่นมันนะ แก่นมันคือหัวใจเรานั้นนะ

ก่อนที่เราโยกย้ายมานี้ มาสู่ถิ่นนี้มันมาได้ยังไง ก็คิดดูซิ อันนี้ก็บุญญาธิการอันหนึ่งเหมือนกันที่ได้ มาก็ไม่ใช่ว่ามาทุกข์มายาก ความทุกข์ความยากความลำบากก็เป็นธรรมดา

เหมือนเราอยู่ แต่มันก็มีส่วนดีอยู่ แต่เรามาได้ยังไง ก็น่าคิดนะ ก็
เนื่องด้วย**บุพเพกตบุญญา** บุญเก่านั่นนะ ของเก่านั้นมันพา
ให้มา ผู้ที่มาอยู่นานเป็นปีขึ้นไป ถึง๑๐ปี ๒๐ปี ๒๐กว่าปี ๓๐
กว่าปีก็มี แต่ก็ยังอยู่กันมาได้ ก็ด้วยสมบัติของเขาอยู่ทางนี้ เขาก็
ได้มาเอาทางนี้ ถ้าคนไหนไม่มีสมบัติ มันมาไม่ได้หรอก มามันก็
อยู่ไม่ได้ มันไม่มีสมบัติ หาได้แล้วมันก็ไม่มี นั่น!

นั่นแหละพวกเราทั้งหลายนะ เมื่อได้มา มาอยู่วางรากฐาน
พุทธของเราอยู่ตรงนี้ ก็ให้รากฐานมั่นคงของพุทธนั่นนะให้แน่น
หนา ให้ช่วยกันประดับประดาทุกสิ่งทุกอย่างเท่าที่เราจะทำได้
แล้วก็ยังพุทธนั้นให้เกิดขึ้น ด้วยประสิทธิภาพคือความ
เจริญรุ่งเรือง ก็อย่ามารุ่งเรืองแต่ภายนอกแต่อย่างเดียว ให้
รุ่งเรืองทางภายในด้วย เพื่อจะได้เป็นสักขีพยานในการที่เรา
นำเอาพุทธมา พุทธนั้นก็จะได้เป็นประโยชน์ต่อเรา เราก็จะได้ฟัง
พุทธที่มีคุณภาพนั้น แล้วก็จะได้เจริญรุ่งเรืองตลอดไป ส่วน
ข้างหน้านั้นเป็นเพียงข้างหน้า ส่วนข้างนอกเราก็มองเห็นกันอยู่
อย่างนี้

นี่มันความดีมันบอกแล้วนี่ บอกว่าไปข้างหน้ามันก็ต้องเป็น
อย่างนี้ ก็ต้องดีกว่านี้ อันนั้นมันดีด้วยคุณธรรมอันที่เราปฏิบัติไว้
แล้ว เชื่อเถอะนะ เชื่อคุณธรรมเชื่อไปเถอะ เชื่อธรรมในทางจิต
ทางใจ อันที่มันปฏิบัติแล้วเกิดขึ้น เชื่อเถอะ เห็นผลทันทีนะ เห็น
ในปัจจุบันนะ บาปก็บาปในปัจจุบันนะ คุณก็คุณในปัจจุบันนะ
อานิสงส์ก็อานิสงส์ในปัจจุบันนะ ให้เราคิดเอาอย่างนี้ พวกเรา
จึงจะมีความพอใจ ภูมิใจกับการกระทำของเรา

อีกไม่กี่วันหรอก อีกไม่กี่ปีหรอก ต่างคนก็จะต่างพลัดพราก
จากกันและกันไปหรอก ก็คงจะอยู่กันไม่ถึงร้อยปีหรอก ต่างคน
ต่างหล่น นิमितเครื่องหมายมันบอกในการภาวนานะ นี่หละชีวิต
เบื่องตันมันเป็นอย่างนี้ บั้นปลายนะมันแสดงออกซึ่งความตาย
นั่นนะ แสดงความอด ความอยาก ความทุกข์ ความยาก ซึ่งบั้น
ปลายแห่งชีวิต นั่นบั้นปลายมันถึงตรงนั้นๆ แล้วเราจะไปเอา
อะไรให้เป็นสมบัติอะไรให้มาก ถึงเอาไปแล้วมันก็เป็นทุกข์เป็น
ยากเหมือนอย่างเราๆนั่น

นั่นนิमितมันบอก เขาไม่ต้องการให้เราเอาไป เขาก็แยกเรา
ออกไปนั่นสิ ตัวของเรานั่งอยู่ที่นี่ มันก็แยกตัวของเราไปนอนให้เรา
เห็นอีก ไปนั่งให้เราเห็นอีก แล้วก็ไปเห็นทุกข์เห็นยากของตัวเอง
ตรงนั้นอีก นั่น! **ทุกข์ อริยสัจ** ทุกข์มันเป็นของจริงอย่าง
นี้ๆๆๆ คำบอกชัดๆอย่างนั้น จะเอาอย่างไร จะเอาอย่างไรก็เอา อัน
นั้นเป็นเรื่องตนเองตัดสินใจด้วยตัวเอง ในเมื่อมันเป็นมา มัน
ปรากฏอย่างนั้นสิ นั่นนะเค้าเรียกว่าธรรมแท้ ให้พากันจำเอาไว้

ภาวนาเวลามันเป็นไปนะ ตินิमितเครื่องหมายของตัวเองให้
ออก ดีให้เป็น มันจะได้เกิดศรัทธา วันนี้นะเล่าให้ฟัง จะเชื่อก็เชื่อ
ไม่เชื่อก็ไม่เป็นไร บอกให้ฟังแล้ว ต่อไปก็พากันตั้งใจนั่งสิ นี่ นั่ง
ไปซักพักหนึ่งเสียก่อน ไม่มีงานอะไรทำหรอก อยู่เฉยๆ นั่ง
ภาวนานะดี ดีกว่าอยู่เฉยๆ มันจะได้ประโยชน์ หาที่ฟังให้มันได้

ที่มา: <https://youtu.be/UceEFfXp3L4>

หมายเหตุ:

อนุพุพพิกธา 5 (เรื่องที่กล่าวถึงตามลำดับ, ธรรมเทศนาที่แสดงเนื้อความลุ่มลึกลงไปโดยลำดับ เพื่อขัดเกลาอัธยาศัยของผู้ฟังให้ประณีตขึ้นไปเป็นขั้นๆ จนพร้อมที่จะทำความเข้าใจในธรรมส่วนปรมาตม — progressive sermon; graduated sermon; subjects for gradual instruction)

1. ทานกถา (เรื่องทาน, กล่าวถึงการให้ การเสียสละเพื่อแบ่งปัน ช่วยเหลือกัน — talk on giving, liberality or charity)
2. สीलกถา (เรื่องศีล, กล่าวถึงความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม — talk on morality or righteousness)
3. สัคคกถา (เรื่องสวรรค์, กล่าวถึงความสุขความเจริญ และผลที่น่าปรารถนาอันเป็นส่วนดีของกาม ที่จะพึงเข้าถึง เมื่อได้ประพฤติดีงามตามหลักธรรมสองข้อต้น — talk on heavenly pleasures)

4. กามาทีนวกถา (เรื่องโทษแห่งกาม, กล่าวถึงส่วนเสีย
ข้อบกพร่องของกาม พร้อมทั้งผลร้ายที่สืบเนื่องมาจากกาม
อันไม่ควรหลงใหลหมกมุ่นมัวเมา จนถึงรู้จักที่จะหน่ายถอน
ตนออกได้ — talk on the disadvantages of sensual
pleasures)
5. เนกขัมมานิสังสกถา (เรื่องอนิสังสแห่งความออกจากกาม,
กล่าวถึงผลดีของการไม่หมกมุ่นเพลิดเพลินติดอยู่ในกาม
และให้มีฉันทะที่จะแสวงความดีงามและความสุขอันสงบที่
ประณีตยิ่งขึ้นไปกว่านั้น — talk on the benefits of
renouncing sensual pleasures)

ตามปกติ พระพุทธเจ้าเมื่อจะทรงแสดงพระธรรมเทศนาแก่
คฤหัสถ์ ผู้มีอุปนิสัยสามารถที่จะบรรลुธรรมพิเศษ ทรงแสดงอนุ
ปุพพิกถานี้ก่อน แล้วจึงตรัสแสดงอริยสัจ 4 เป็นการดำจิตให้
พร้อมที่จะรับ ดุจผ้าที่ซักฟอกสะอาดแล้ว ควรรับน้ำย้อมต่างๆ
ได้ด้วยดี

(คัดลอกมาจาก พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวล
ธรรม โดยพระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต))